

Bewonersinvloed onmisbaar voor stad

Rotterdam moet zich niet blindstaren op de buitenkant, maar blijven investeren in lokale democratie en wijkinitiatieven steunen, vindt **Gerard Drosterij**.

Dertien jaar geleden emigreerde ik van Amsterdam naar Rotterdam. Ik streek neer in de wijk Middelland en beleefde niets minder dan een cultuurschok. Middelland was een echte stadswijk, en dat was even wennen in vergelijking met Amsterdam-Zuid. Boodschappen deed ik te midden van een kakofonie van talen en een mix van rangen en standen.

In die jaren had net die beruchte politieke aardverschuiving plaatsgevonden. De opkomst en ondergang van Fortuyn deed een strijd tussen oude en nieuwe politiek ontbranden. De aanval op de Linkse kerk was geopend, wat ertoe leidde dat zelfs de PvdA het momentum van leefbare politiek omarmde. Met patriarch Opstelten brak de tijd aan van provocerende islamdebatten, preventief fouilleren, en interveniërende stadsmariniers.

In Middelland trok de bevolking zich niet zoveel aan van het centrum-rechte beleid. Daar beleefden de hipsters hun puberteit en startten bonte coalities van bewoners het ene initiatief na het andere. Bij mij in de straat organiseerde de buurtvereniging filmavonden, kookcursussen en zzp-meetings en trokken de jaarlijkse straatpeeldagen soms wel tweehonderd kinderen.

In Middelland ontwaakte de participatiesamenleving lang voordat Willem-Alexander dit lelijke neologisme van een A4'tje zou aflezen. Middelland kampte weliswaar ook met armoede en overlast, maar zag zich vooral als groeidiamant, bestaande uit bewoners die hun dagelijkse bestaan als één grote doe-democratie zagen.

Nu wordt Middelland een 'bakfietswijk' genoemd - een Amsterdamse kwalificatie waarop Rotterdamers vroeger gespuugd zou hebben, maar die nu zelfs door een Leefbaarwethouder trots wordt uitgesproken.

Ik wil maar zeggen, in die schurende cultuur van Rotterdam kunnen realisten en hippies, rechts en links, arm en rijk het uiteindelijk best met elkaar vinden. We mogen Fortuyn dankbaar zijn voor de schop die hij onder al die politieke kanten heeft gegeven.

Maar hoe nu verder? Wat is de volgende stap voor initiatieven in de Rotterdamse wijken? Het antwoord is even saai als lastig: serieus werk maken van een organisatorische infrastructuur door bewoners en ondernemers hun stem te laten horen en effectief

coördineren met hen aan te gaan. Relatief overzichtelijke projecten aangaan en afmaken. Rotterdam is pas echt volwassen als zijn burgers structureel worden betrokken in de organisatie van woningbouw, veiligheid, groen, verkeer en onderwijs.

Rotterdam moet doorgaan met burgerparticipatie. Met komst van de gebiedscommissies lijkt er meer ruimte te zijn voor inspraak en meedenken, maar dat dreigt gedomineerd te worden door overactieve ambtenaren (zie ook *NRC Rotterdam* dd. 3 april jl.).

Daarom heeft een bont gezelschap van Middellanders onlangs besloten zijn krachten te verenigen in de Republiek Middelland. Dit verbond bestaat uit wijkbewoners die hun sporen hebben verdiend in allerlei wijkinitiatieven, en daarbij ook de nodige teleurstellingen hebben moeten verwerken. Voor hen is de Republiek een stap in het verduurzamen van bewonersinvloed. Want de verspreiding van initiatieven in Middelland is gelijk haar achilleshiel - komt dat bekend over?

Voor mijzelf heeft kennismaking met de Republiek ertoe geleid zelf ook actief te worden. Waarom? Omdat ik mij uiteindelijk net zo betrokken voel bij een fijne woonomgeving, als bij een goede school voor mijn kinderen of een gezond lichaam. Politiek begint voor je deur. In de huidige mediocratie bestaat het treurige misverstand dat ze vooral gaat over grote zaken, en dat je vooral een mening moet hebben over de vrijheid van meningsuiting, jihadstrijders, de Fyra of de banken. Maar politiek gaat over de kunst van samenleven en samenwerken - en dan niet slechts over het doen, maar ook over het informeren, denken en praten daarover!

De acute uitdaging van Rotterdamse burgerparticipatie ligt dan ook bij de gemeente, en in hoeverre die lokale samenwerkingen zal faciliteren. Elk wijk-succes is weliswaar afhankelijk van enthousiaste bewoners en ondernemers, maar zonder borging van de Coolsingel en de serieuze organisatie van ambtenaren is ze ten dode opgeschreven.

Het is tijd dat deze stad zich tot voorbeeld stelt als koploper in het organiseren van lokale samenwerkingen. Dat past bij zijn grenzeloze ambities. Prijzen krijgen voor schitterende architectuur is gaaf, lof ontvangen van je burgers voor je lokale democratie is van onschatbare waarde.

Gerard Drosterij is politiek filosoof en eigenaar van Slow Politics, een adviesbureau voor democratie en bestuur.

Reageren, of heeft u een opinie over iets anders? Mail naar rotterdam@nrc.nl

